

Arkadiusz Tabaka

Wystawa „MPP na Lednicy, Przeszłość-teraźniejszość-przyszłość”

“The Museum of the First Piasts at Lednica. The Past – the Present – the Future” – Exhibition .....

295

Arkadiusz Tabaka

„Ostrów Lednicki Terra Sacra Poloniae”. Wystawa czasowa w domu parafialnym przy kościele p.w. Św. Trójcy w Sęszewie

„Ostrów Lednicki (Lednica Holm) Terra Sacra Poloniae”. The temporary Exhibition in the Parish House at the Church of The Holy Trinity in Sęszew .....

297

Arkadiusz Tabaka

Wystawa „Skarby średniowieczne Wielkopolski”

“Treasures of the Greater Poland’s Medieval Hoards” – Exhibition .....

299

Antoni Pelczyk

24. konferencja Związku Europejskich Muzeów na Wolnym Powietrzu (AEOM)

The 24th Conference of the Association of European Open Air Museums (AEOM) .....

301

Adriana Garbatowska, Marta Romanow – Kujawa Międzynarodowa Konferencja w Węgierskim Muzeum na Wolnym Powietrzu w Szentendre
*Lifelong Learning at the Open Air Museum (LLOAM) Relearn the Everyday Routine –**Hand in Hand with the Museum* .....

305

V. BIBLIOGRAFIA

Piotr Kuszczał

Materiały do bibliografii regionu Lednicy za lata 2006, 2007

The Lednica Area Bibliographical Materials of 2006 and 2007 .....

309

Piotr Kuszczał

Materiały do bibliografii regionu Giecz za lata 2006, 2007

The Giecz Area Bibliographical Materials of 2006 and 2007 .....

319

Piotr Kuszczał

Materiały do bibliografii regionu Grzybowa za lata 2006, 2007

The Grzybowo Area Bibliographical Materials of 2006 and 2007 .....

323

Maurycy Kustra

- Aplikacja metody sześcioboków Christallera do refleksji nad średniowieczną Wielkopolską w kontekście roli Pobiedzisk
Application of the Christaller's Central Place Theory to the Reflection on the Medieval Greater Poland in the Context of Pobiedziska 89

II. MATERIAŁY

Janusz Górecki

- Brzegowe umocnienia obronne Ostrowa Lednickiego
Defensive Strengthening Constructions of the Shore of Ostrów Lednicki (Lednica Holm) 107

Iłona Jagielska

- Wczesnośredniowieczne cmentarzysko na stanowisku Pyzdry 11
Early Medieval Burial Ground on the Archaeological Site Pyzdry 11 129

Maurycy Kustra

- Rekonstrukcja liczby ludności Pobiedzisk w przeszłości
Reconstruction of Population History in Medieval Pobiedziska 151

Adriana Garbatowska

- Ubogiemu piskorz
Loach – the poor's fish 161

Dorota Dominiczak–Głowacka

- Olgierd Brzeski – od pasji archeologią po zwieńczenie marzeń
Olgierd Brzeski – from the Passion for Archaeology to the Crowning Achievement of His Dreams 169

Katarzyna Renn

- Analiza wizerunku i promocja Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
Image Analysis and Promotion of the Museum of the First Piasts at Lednica 175

Mariola Olejniczak, Judyta Pasternak

- Lekcja muzealna inna niż wszystkie
The Only Such Museum Lesson 205

III. EKSPERTYZY I SPRAWOZDANIA

Anna Wrzezińska

- Ekspertyza antropologiczna i opracowanie szczątków ludzkich pochodzących z badań wykopaliskowych prowadzonych w podziemiach Katedry Gnieźnieńskiej, stan. 14 oraz na Wzgórzu Panińskim w Gnieźnie, posesja o. Franciszkanów, stan. 37, gm. loco, woj. wielkopolskie
The Anthropological Expert Opinion and the Analysis of Human Remains Found during the Excavation Research Conducted in the Cathedral Vaults in Gniezno, Site 14 as well as on Wzgórze Panińskie (Maiden Hill) in Gniezno, the Franciscan Fathers' Plot, Site 37, Gniezno District, Wielkopolskie Voivodeship 209

Anna Wrzezińska

- Pochówki trumienne z krypty Kościoła w Niepruszewie – wyniki prac antropologicznych
Coffin Burial in the Crypt of St Lawrence's Church in Niepruszewo – Results of the Anthropological Work 243

Anna Wrzezińska

- Ekspertyza antropologiczna szczątków kostnych z terenu kościoła w Czerniejewie
The Anthropological Expert Opinion of the Bone Remains from the Area of the Church in Czerniejewo 247

Anna Wrzezińska

- Wyniki ekspertyzy antropologicznej szkieletu ludzkiego znalezione na terenie Parku Miejskiego im. gen. Władysława Andersa w Gnieźnie
Results of the Anthropological Expert Opinion of the Human Skeleton Found in the Gen. Władysław Anders City Park in Gniezno 249

Anna Wrzezińska

- Wyniki ekspertyzy antropologicznej materiału kostnego z Gniezna, ul. Jana Pawła II
The Results of the Anthropological Expert Opinion of the Bone Material from Gniezno, Jana Pawła (John Paul) II Street 253

Anna Wrzezińska

- Ekspertyza antropologiczna szczątków kostnych z interwencji Policji w miejscowości Kiszkowo
The Anthropological Expert Opinion of the Bone Remains from the Police Intervention in Kiszkowo, Gniezno County 255

Mariola Olejniczak, Judyta Pasternak

- Sprawozdanie z działalności Działu Naukowo-Oświatowego w roku 2009
Annual Report on the Activity of the Scientific and Educational Department (2009) 259

IV. KRONIKA

Anna Wrzezińska, Jacek Wrzeziński

- Jubileuszowy rok Muzeum
Jubilee of the Museum of the First Piasts at Lednica 265

Jacek Wrzeziński

- Nagroda Piastowskiego Orła Lednickiego
The Lednica Piast Eagle Prize 285

Danuta Banaszak

- „Wielkopolska kolebką chrześcijaństwa w Polsce” wystawa w Getyndze
Wielkopolska (Greater Poland) – the Cradle of the Christianity in Poland – the Exhibition in Göttingen 287

Ewa Pelczyk

- Wystawa „Goście lednickiego stołu” - schronisko na wyspie Ostrów Lednicki
Exhibition "Guests at the Lednica Table" – the hostel on Ostrów Lednicki (Lednica Holm) . 289

Janusz Górecki

- U stóp Wawelu. Wystawa „Wyspa władców. Ostrów Lednicki w państwie pierwszych Piastów” w Krakowie
At the Foot of the Wawel Castle. "The Rulers' Island. Lednica Holm in the First Piasts' State" – Exhibition in Craco 291

SPIS TREŚCI

Przedmowa (A. M. Wyrwa)	15
Preface	15

Tomasz Merta

Laudacja z okazji jubileuszu 40-lecia działalności Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Ostrów Lednicki - 19.09.2009 r.

<i>Laudation on the Occasion of the 40th Anniversary of the Museum of the First Piasts at Lednica. Ostrów Lednicki (Lednica Holm) – 19 of September 2009</i>	19
---	----

Henryk Józef Muszyński, Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński, Prymas Polski

40-lecie Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy (dz 1,3-8; j 12,24-36).

Homilia, Ostrów Lednicki, 19.09.2009 r.

The 40th Anniversary of the Museum of the First Piasts at Lednica (Ac 1,3-8; Jn 12,24-36).

<i>The Homily – Ostrów Lednicki (Lednica Holm) – 19 of September 2009</i>	21
---	----

Wojciech Polak, Biskup, Sufragan Gnieźnieński

Homilia na mszy św. z okazji upamiętnienia historycznej daty śmierci Mieszka I

i obchodów 40-lecia powstania Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy

Ostrów Lednicki – 23.05.2009 r.

The Homily during the Holy Mass on the Occasion of the Commemoration of the Historical Death Date of Mieszko I and the Anniversary of the Museum of the First Piasts at Lednica, Ostrów Lednicki (Lednica Holm) – 23 of May 2009 .....

25

I. STUDIA

Adriana Ciesielska

Wybrane koncepcje władzy i ich aplikacja w badaniach nad polskim średniowieczem - przykład Ostrowa Lednickiego

<i>Selected Theoretical Models of Power, Authority and Control and Their Application to the Research on the Polish Middle Ages – Example of Ostrów Lednicki (Lednica Holm)</i>	29
--	----

Mieczysław Brust

Etapy rozwoju osadnictwa wczesnośredniowiecznego na obszarze zespołu

przedkolacyjnego w Rogoźnie od IX do końca XIV wieku

Development Stages of the Early Medieval Settlement in the Prelocation Complex Area

<i>in Rogoźno from the 9th until the End of the 14th Century</i>	57
--	----